

PORADNIK (12) *sb m*

o *prawdopodobnie jasne* (*tak w po-*); a *jasne*.

sg N poradnik (2). ◇ *G* poradnika (1). ◇ *A* poradnika (1). ◇ *I* poradniki(e)m (1). ◇ *pl N* poradnicy (1). ◇ *G* poradnik(o)w (1). ◇ *A* poradniki (4). ◇ *L* poradnikach (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde także XVII – XVIII w.

Doradca; consiliarius Vulg, PolAnt, Modrz, Cn; consultor Modrz, Cn; suasor Modrz; consiliator, consiliorum socius, dux, moderator Cn (12) : Ręka długa szyroka lubthilna z palczami długimi á lubtilnymi tak iż fie też ku ciału przyrownawa, znamionuie dobrego poradnika *GlabGad P2; BudBib Nah 1/11; BudNT a2 marg; Szkoła* dawa nam mowce wymowne/ dawa wielkim Pánom porádniki w mowie roftropne y wdzięczne *ModrzBaz 129v*; [czymże ten porádnik thakowey rády swoiey nam dowiedzie: *BazHist 306v (Linde)*; Bo á kto poznał śmył páńki: albo kto mu był porádnikiem: Albo kto wprzod dał mu/ á naprzeciw oddano będzie iemu *BudNT Rom 11/34.*]

poradnik czego (1): Przekłęci porádnicy y obrońce práwá śprońe^{go} [*Maledicti suasores et defensores legis*]/ ná wzgárdę Bogá náłze^{go} vřtáwione^{go} *ModrzBaz 144v*.

poradnik czyj [w tym: pron poss (2), G pron (1), ai poss (1)] (4): CALiřtenes mędrzec Ariftoteleřow vczen był. Tego (iakoż fie w chronice Alexandrowey piřze) Ariftoteles ku Allexendrowi [!] pořłał, aby iego porádnikiem był *BielŻyw 103; GroicPorz dd3*; Y przywrocę śędzie twoie iáko przed tym byli/ y porádniki twoie iáko z řtarádná. *Leop Is 1/26; ModrzBaz 24*; [Intimus eorum consilijs. Nawyřłřfy ich porádnik. *TerentMatKęř B7*].

W połączeniach szeregowych (1): *fam ieden / tákiem ieř Bogiem: ktory towarzysza/ pomocnika/ y porádnika/ áni ma/ áni potrzebuie CzechRozm 3v*; [przeto też pana Andrzeja Stankiewicza podkomorzego mińskiego przyjaciela mego tym testamentem wzywam i proszę, aby przy Ich.M. paniech opiekuniech drugich opiekunem, obrońcą a porádnikiem był *TestEwang 73*; Ořobliwie tedy z tego zácmenia znáczy řię pańřw/ cři przeřořonych wielkie nářřuzenie: wolnych ludzi zniewolenie/ Náuk wyzwolonych ořlábieńie/ przyaciól/ porádnikow/ pomocnikow vřráćenie *MusProgn B4v*].

Wyrażenia: »poradnik w prawie« (1): A od thego co vbogi człowiek kłóřiac częřto zá dworem/ náłoży ná Porádniki swoie w práwie/ ná Prokuratory/ co w drodze řtrawi/ nic w řzácunek niekłáda *GroicPorz dd3*.

[»rada poradnika«: Zle tedy ieř wefelić fie á pářzyć ná řmutek drugiego/ ále ieřcze gorzey być mu też przyczyná řmutku/ bo Bog odda/ y rádá porádnika ná złe/ bywa obrocona ná řzyię iego. *GilPos 137 (Linde).*]

Szeregi: »assessor abo poradnik« (1): A co powiedziałem áby ři řędziowie byli obráni ze wřzytkich řtanow/ to dla tego/ áby káźde trzy ořoby řwe^{go} řtanu ludzi řáďziły. Acz ná tem nic/ chořiaby káźde trzy ořoby/ řáďzac swoie ludzi/ vřywały też drugich trzech ořob/ miařto ářřeřorow ábo porádnikow [*pro assessoribus ac consultoribus*] *ModrzBaz 92v*.

»poradnik albo sekretarz« (1): Są Monárchowie/ ktorzi káźde^{mu} Powiáutowi do řpraw ták domowych iáko też pořtronnych dawáią tákie porádniki álbo Sekretarze [*dent singulos consiliarios ac secretarios*]/ áby řpráwy iym porućzone odpráwowáli. *ModrzBaz 25v*.

Synonimy: asesor, rajca.

